

Cwestiynau Ysgrifenedig a atebwyd o 13 Gorffennaf i 20 Gorffennaf 2000

[R] yn nodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.

Cynnwys

- 2 Cwestiynau i'r Prif Ysgrifennydd ar Ddatblygu Economaidd
- 3 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig
- 5 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Llywodraeth Leol a Thai
- 5 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Addysg a Phlant
- 6 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
- 7 Cwestiynau i Ysgrifennydd yr Amgylchedd, Cynllunio a Thrafnidiaeth

Cwestiynau i'r Prif Ysgrifennydd ar Ddatblygu Economaidd

Prosiect y Bocs Du

Nick Bourne: A yw'r Prif Ysgrifennydd yn bwriadu cynnal unrhyw drafodaethau â'r Weinyddiaeth Amddiffyn ynghylch y posibilrwydd y bydd contract prosiect y bocs du yn cael ei gynnig i ffatri Raytheon yng ngogledd Cymru? (WAQ6514)

Y Prif Ysgrifennydd (Rhodri Morgan): Mae'n bwysig i Raytheon sicrhau'r contract adnabod cyfaill neu elyn (SIFF) olynol. Yr wyf am helpu mewn unrhyw ffordd a allaf. Mae swyddogion mewn cysylltiad â Raytheon gyda golwg ar sefydlu sut y gallai Cynulliad Cenedlaethol Cymru helpu.

Denu Swyddi i Abertawe

Nick Bourne: A all y Prif Ysgrifennydd sôn am unrhyw gynlluniau sydd ganddo i ddenu swyddi i Abertawe? (WAQ6526)

Y Prif Ysgrifennydd: Ymysg y llu o weithgareddau sydd ar y gweill i ddenu swyddi i ardal Abertawe, mae Awdurdod Datblygu Cymru, mewn partneriaeth â Dinas a Sir Abertawe, yn hyrwyddo Cwm Tawe fel safle datblygu cymysg. Mae'r gwaith ar adeiladau'r ganolfan galwadau bron â'i gwblhau ac mae gweithiau seilwaith ar y gweill i ddarparu gwasanaethau i leiniau ar gyfer defnydd gweithgynhyrchu a dosbarthu technoleg-uwch. Mae cyswllt uniongyrchol â'r M4 yn cael ei ddarparu hefyd ar y safle cyflogaeth strategol yn Felindre a chyn bo hir bydd y safle yn destun ymgyrch mewnfuddsoddi wedi'i thargedu yn Unol Daleithiau America. Mae'r gwaith wedi dechrau ar ddatblygiad swyddfeydd o safon yn Lakeside, Abertawe i ddenu e-fasnach a busnesau cysylltu â chwsmeriaid. Caiff y Ganolfan Technium yn Noc Tywysog Cymru ei chwblhau fis Hydref a bydd yn darparu adeiladau, yn ogystal â chefnogaeth wrth gefn, i fusnesau newydd ac ifanc ym maes technoleg.

Mae'r strategaeth gyffredinol ar gyfer denu swyddi i Abertawe yn canolbwyntio ar fusnesau gweithgynhyrchu seiliedig-ar-wybodaeth sydd â gwerth ychwanegol gan gynnwys busnesau sydd yn dechrau, ehangu busnesau sydd yn bodoli'n barod yn ogystal â mewnfuddsoddi.

Denu Mwy o Ganolfannau Galw i Gymru

Nick Bourne: A all y Prif Ysgrifennydd sôn am unrhyw gynlluniau sydd ganddo i ddenu mwy o ganolfannau galw i Gymru ar ôl i ganolfan First Line Mobile gau yn ddiweddar? (WAQ6527)

Y Prif Ysgrifennydd: Mae denu canolfannau cysylltu â chwsmeriaid o safon i Gymru yn parhau i fod yn ffocws allweddol i'r Cynulliad, y WDA, a mentrau eraill mwy penodol. Mae nifer o gamau ar y gweill i sicrhau bod gennym hinsawdd a chyfleusterau cystadleuol yng Nghymru i ddenu canolfannau cysylltu o safon. Y flwyddyn ddiwethaf enillwyd 11 o brosiectau o fewn y sector hwn sy'n cynrychioli dros 4,000 o swyddi a £56.7 miliwn o fuddsoddiad cyfalaf. Byddir yn parhau â'r ymdrech hon dros y flwyddyn i ddod.

Goblygiadau'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant ar Ddatblygu Economaidd

Nick Bourne: A all y Prif Ysgrifennydd sôn am unrhyw drafodaethau a fu rhyngddo ag aelodau tîm y Trysorlys, neu unrhyw un o'i gydweithwyr yn San Steffan, am yr adolygiad cynhwysfawr o wariant a'i oblygiadau i ddatblygu economaidd yng Nghymru? (WAQ6530)

Y Prif Ysgrifennydd: Yr wyf yn cael trafodaethau sy'n parhau gyda'r Canghellor a Phrif Ysgrifennydd y Trysorlys am yr adolygiad gwariant.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig

Sicrhau bod Ffermwyr yn Derbyn Pris Tecach am eu Cynnyrch

Nick Bourne: A all yr Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig roi adroddiad am y cynlluniau sydd ganddi ar gyfer sicrhau bod ffermwyr yn derbyn pris tecach gan archfarchnadoedd am eu cynnyrch? (WAQ6483)

Yr Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig (Christine Gwyther): Yr wyf wedi cyfarfod â nifer o'r cwmnïau adwerthu mawr i drafod materion sydd yn codi o'r argyfwng ffermio, gan gynnwys cwestiynau prisio a maint yr elw yn y sectorau llaeth, prosesu ac adwerthu ac i ystyried beth y gellir ei wneud i liniaru'r sefyllfa.

Mae'r diwydiant yn ymwybodol o'r angen i weld yr arfer gorau mewn perthnasau busnes ar hyd a lled y gadwyn gyflenwi ac mae hyn yn neilltuol o berthnasol i ffermwyr a chynhyrchwyr bychain. Yr wyf yn falch i'r adwerthwyr mawr, yn fy nghyfarfodydd gyda hwy, roi sicrwydd imi y byddant yn gweithio i ddilyn Cod Ymarfer y Sefydliad Dosbarthu Bwydydd.

Annog Prynwyr i Brynu Mwy o Gynnyrch Lleol

Nick Bourne: A all Christine Gwyther roi adroddiad ar unrhyw gynlluniau sydd ganddi i leihau monopoli cyfredol yr archfarchnadoedd ac i annog prynwyr i brynu mwy o gynnyrch lleol? (WAQ6484)

Christine Gwyther: Mae'r Comisiwn Cystadleuaeth yn parhau â'i ymchwiliad monopoli i'r archfarchnadoedd, gan ymchwilio i faterion fel cystadleuaeth prisiau, cystadleuaeth yn nhermau gwasanaethau a safleoedd y gallai'r defnyddiwr fod yn talu amdani, a sut mae'r archfarchnadoedd yn trin eu cyflenwyr. Mae'r Comisiwn i fod i gyflwyno'i adroddiad erbyn diwedd Gorffennaf 2000.

Mae'r Cynulliad Cenedlaethol, ynghyd â'r Bartneriaeth Bwyd-Amaeth a Chyfarwyddiaeth Bwyd Awdurdod Datblygu Cymru, yn gweithio i hyrwyddo bwyd o Gymru drwy'r strategaeth bwyd-amaeth. Mae'r Bartneriaeth Bwyd-Amaeth â rhan amlwg a llwyddiannus mewn mynd ar drywydd cyfleoedd gyda'r holl archfarchnadoedd yng Nghymru i hyrwyddo ac annog cyflenwi cynnyrch sydd yn cael ei gynhyrchu'n lleol.

Datblygiadau a Thrafodaethau ynglŷn â Chynllun Tir Mynydd

Nick Bourne: A all Christine Gwyther roi adroddiad ar unrhyw ddatblygiadau pellach mewn perthynas â chymeradwyo a gweithredu Tir Mynydd? (WAQ6485)

Nick Bourne: A all Christine Gwyther roi adroddiad ar unrhyw drafodaethau diweddar y mae hi wedi'u cael gyda'r Undeb Ewropeaidd mewn perthynas â'r cynllun cefnogi ffermio mynydd? (WAQ6486)

Christine Gwyther: Mae negodiadau'n parhau gyda'r Comisiwn ar y cynllun datblygu gwledig i Gymru, gan gynnwys y cynllun Tir Mynydd i ardaloedd llai ffafriol.

Niwed oddi wrth Gnydau wedi'u Haddasu'n Enetig

Nick Bourne: A all Christine Gwyther adrodd ar unrhyw fesurau y mae'n cynnig eu cyflwyno i sicrhau bod cynydau ffermwyr confensiynol a ffermwyr organig yn cael eu hamddiffyn rhag niwed oddi wrth gnydau wedi'u haddasu'n enetig? (WAQ6510)

Christine Gwyther: Os dof yn ymwybodol o niwed i'r amgylchedd o ganlyniad uniongyrchol i blannu cynydau wedi'u haddasu'n enetig yna byddaf yn gweithredu i atal y caniatâd neu'n gofyn i Lywodraeth y DU gan ddiybnu ar y sail gyfreithiol y tyfir y cnwd arni. Cyfeiriaf chi at bapur cyf. ARD 18-99, a ystyriwyd gan y Pwyllgor Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig ar 15 Rhagfyr 1999, ar hyn.

Mae Llywodraeth y DU wedi bod yn annog trafodaethau rhwng ffermwyr organig a SCIMAC, y fenter cadwyn gyflenwi ar gnydau amaethyddol wedi'u haddasu, gyda'r nod o ganfod ffyrdd i'r ddwy system allu byw gyda'i gilydd. Mae'r Weinyddiaeth Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd yn adolygu'r pellterau gwahanu yn sgîl llygru hadau rêp had olew Advanta a dyfwyd yng Nghanada. Disgwylir canlyniadau'r adolygiad hwn yn ddiweddarach eleni, a byddaf yn ystyried y canfyddiadau'n llawn wrth benderfynu a ddylid cynnig unrhyw fesurau pellach penodol sy'n ofynnol i warchod ffermio confensiynol ac organig yng Nghymru.

Monitro Datblygu a Phlannu Cnydau wedi'u Haddasu'n Enetig

Nick Bourne: A all Christine Gwyther adrodd ar unrhyw gynlluniau sydd ganddi i sefydlu proses roeoleiddio i fonitro datblygu a phlannu cnydau wedi'u haddasu'n enetig yng Nghymru? (WAQ6511)

Christine Gwyther: Byddaf yn ystyried monitro ac asesu arfarniadau graddfa-fferm pan fydd y rhain ar gael gyda golwg ar ystyried pa wersi allai fod yn briodol.

Cynnig i Wahardd Hela gyda Chŵn (Sylwadau)

Nick Bourne: A all Christine Gwyther roi adroddiad ar unrhyw sylwadau y mae wedi eu derbyn yn erbyn y cynnig i wahardd hela gyda chŵn yng Nghymru (WAQ6512)

Christine Gwyther: Yr wyf wedi derbyn llawer o sylwadau o blaid ac yn erbyn gwaharddiad ar hela gyda chŵn oddi wrth unigolion a grwpiau wedi'u trefnu.

Cyfarfodydd gyda Phobl sydd yn Ymwneud â Hela gyda Chŵn

Nick Bourne: A all Christine Gwyther ddweud a yw wedi cael cyfarfodydd gydag unrhyw Gymry sydd yn ymwneud â hela gyda chŵn (WAQ6513)

Christine Gwyther: Cyfeiriai yr Aelod at fy ateb ar 10 Gorffennaf i gwestiwn cynharach ganddo ar y pwnc hwn.

Goblygiadau'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant i Amaethyddiaeth

Nick Bourne: A all Christine Gwyther sôn am unrhyw drafodaethau a fu rhyngddi ag aelodau tîm y Trysorlys, neu unrhyw un o'i chydweithwyr yn San Steffan, am yr adolygiad cynhwysfawr o wariant a'i oblygiadau i amaethyddiaeth Cymru a datblygu gwledig? (WAQ6518)

Christine Gwyther: Yr wyf mewn cyswllt rheolaidd â'm cydweithwyr yn San Steffan ynglŷn â materion sydd yn effeithio ar amaethyddiaeth a datblygu gwledig yng Nghymru.

Lansio Cwmni Cig Cydweithredol Cymru Gyfan

Peter Rogers: A wnaiff Christine Gwyther ddatgelu faint o arian a wariwyd ar lansio Cwmni Cig Cydweithredol Cymru Gyfan o gyllideb bwyd-amaeth y WDA (WAQ6546)

Christine Gwyther: Yr wyf wedi gofyn i Gadeirydd Awdurdod Datblygu Cymru ysgrifennu atoch gyda'r wybodaeth.

Lleihad yn y Cwota Buchod Sugno

Peter Rogers: Faint fydd y lleihad yn y cwota buchod sugno yn ei dynnu allan o incwm ffermwyr, gan gynnwys dau daliad y pen, premiwm lladd, cwota buchod sugno a thaliadau anarddwys? (WAQ6547)

Christine Gwyther: Fel rhan o ddiwygiadau Agenda 2000 i'r polisi amaethyddol cyffredin, yr oedd gofyn i'r DU ostwng nenfwd y cynllun premiwm buchod sugno o 95,600 uned. Ymgynghorwyd â'r diwydiant ffermio ynglŷn â'r ffordd o weithredu'r gostyngiad. Y consensws barn oedd y dylid cadw unrhyw ostyngiad i lefel cwota ffermwyr cyn ised fyth â phosibl. O ganlyniad, cyflawnir y rhan fwyaf o'r gostyngiad, a ddaw i rym ar gyfer blwyddyn 2000 y cynllun, drwy ddefnyddio'r gronfa genedlaethol wrth gefn. Cyflawnir gweddill y gostyngiad drwy ostwng cwota unigol y cynhyrchwyr o 2.75 y cant. Ni fydd y cynhyrchwyr hynny sydd yn dal 3.6 o unedau cwota neu lai yn gorfod wynebu unrhyw ostyngiad. I'r ffermwyr hynny sydd yn fuddsoddwyr a/neu'n ymgymryd â'r cynllun anarddwys, mae yna drefn apêl ar gyfer adfer cwota. Rhaid i'r sawl sydd yn apelio gyflwyno apêl i Swyddfa Is-adran Llandrindod erbyn 4 Awst 2000.

Hyd nes y bydd canlyniad y drefn apêl wedi'i benderfynu ni fydd yr union effaith ar incwm ffermydd yn hysbys, ond amcangyfrifir y bydd yn llai na £850,000 am y premiwm buchod sugno a'r cynlluniau anarddwys. Nid effeithir ar gynllun y premiwm lladd gan y gostyngiad yn y cwota.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Llywodraeth Leol a Thai

Goblygiadau'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant ar Lywodraeth Leol a Thai

Nick Bourne: A all yr Ysgrifennydd Llywodraeth Leol a Thai sôn am unrhyw drafodaethau a fu rhyngddo ag aelodau tîm y Trysorlys, neu unrhyw un o'i gydweithwyr yn San Steffan, am yr adolygiad cynhwysfawr o wariant a'i oblygiadau i lywodraeth leol a thai yng Nghymru? (WAQ6538)

Yr Ysgrifennydd Llywodraeth Leol a Thai (Peter Law): Yr wyf mewn cyswllt rheolaidd â'm cydweithwyr yn San Steffan ynglŷn â materion sydd yn effeithio ar lywodraeth leol a thai yng Nghymru.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Addysg a Phlant

Cefnogi Plant gyda Nam er eu Clyw

Jenny Randerson: A wnaiff yr Ysgrifennydd Addysg a Phlant sicrhau bod y gwasanaeth addysg yn gallu ymyrryd yn gynnar er mwyn cefnogi plant ifanc iawn y sylweddolir bod nam ar eu clyw—a hynny cyn iddynt gyrraedd eu hail ben-blwydd? (WAQ6476)

Yr Ysgrifennydd Addysg a Phlant (Rosemary Butler): Mae Adran 331 Deddf Addysg 1996 eisoes yn rhoi'r grym i awdurdod addysg lleol i asesu anghenion addysgol arbennig plentyn o dan ddwy oed os bydd rhiant yn gofyn am hynny neu fod yr AALI, gyda chydysyniaeth y rhieni, o'r farn bod asesiad yn angenrheidiol. Gall AALI wedyn lunio a chynnal datganiad anghenion addysgol arbennig yng ngoleuni asesiad o'r fath.

Mae'r Cod Ymarfer ar Ganfod ac Asesu Anghenion Addysgol Arbennig yn cyflwyno canllawiau ar lunio asesiadau a datganiadau ynghyd â rhaglenni cefnogaeth y mae'n rhaid i'r AALI eu hystyried. I blant ifanc iawn dylai AALLau ystyried rhaglenni seiliedig-yn-y-cartref megis Portage neu wasanaethau teithiol i blant sydd â nam ar y clyw neu'r golwg.

Po gynharaf y canfyddir anabledd y mwyaf effeithiol y mae'r cynllunio a'r ymyrryd i ddiwallu anghenion addysgol arbennig y plentyn yn debygol o fod. O dan y rhaglen Plant yn Gyntaf rhaid i awdurdodau ieuchyd, addysg a gwasanaethau cymdeithasol gyfuno gwybodaeth am blant sydd ag anableddau ac anghenion addysgol arbennig, a'r gwasanaethau a ddarperir ar eu cyfer. Yn ychwanegol, bydd y cynllun Cychwyn Cadarn, a'r prosiectau cynllunio rhanbarthol ym maes anghenion addysgol arbennig a gymeradwyais y llynedd yn cryfhau'r berthynas waith rhwng AALLau, awdurdodau ieuchyd, ymddiriedolaethau NHS a chyrrff eraill sydd â buddiant yn nyfodol plant sydd ag anableddau na cheir

cynifer â hynny ohonynt megis nam ar y clyw. Byddant yn hwyluso canfod ac ymyrryd cynharach fyth, a rhannu mwy effeithiol ar wybodaeth ar draws ffiniau cyfundrefnol i ymgyrraedd at y nod hwn.

Trafodaethau am yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant

Nick Bourne: A all Rosemary Butler sôn am unrhyw drafodaethau a fu rhyngddi ag aelodau tîm y Trysorlys, neu unrhyw un o'i chydweithwyr yn San Steffan, am yr adolygiad cynhwysfawr o wariant a'i oblygiadau i addysg a phlant yng Nghymru? (WAQ6534)

Rosemary Butler: Yr wyf mewn cyswllt rheolaidd â'm cydweithwyr yn San Steffan ynglŷn â materion sydd yn effeithio ar addysg a phlant yng Nghymru.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Cyllid ar gyfer y Gwasanaeth Iechyd yng Ngogledd Cymru

Nick Bourne: A all yr Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wneud datganiad ar y lefelau cyllid a roddir i'r Gwasanaeth Iechyd yng Ngogledd Cymru ar hyn o bryd? (WAQ6491)

Yr Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol (Jane Hutt): Yn 2000-01, derbyniodd awdurdodau iechyd Cymru ddyraniad refeniw o £2.2 biliwn i gyd. Yr oedd hyn yn cynnwys cynnydd mewn arian drwyddo draw o £196 miliwn (9.4 y cant mewn termau arian neu 7.15 y cant mewn termau real) dros 1999-2000. Derbyniodd Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru £513.2 miliwn, cynnydd o £43.4 miliwn dros 1999-2000.

Derbyniodd Gogledd Cymru £9.2 miliwn pellach fel ei gyfran y pen wedi ei phwysoli o'r dyraniad o £40 miliwn a gyhoeddais ar 17 Mai ar gyfer ystod o gynlluniau, gan gynnwys gweithio ar y cyd â'r gwasanaethau cymdeithasol ac eraill, pwysau mewn argyfwng a thros y gaeaf, ac er mwyn i'r NHS ostwng amserau a rhestrau aros. Bydd hefyd yn derbyn £5.7 miliwn fel ei gyfran o ddyraniad ychwanegol o £25 miliwn, i roi sylw i flaenoriaethau y cytunais arnynt gyda'r Pwyllgor Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yn unol a'i raglen gwella iechyd.

Amddiffyn a Chefnogi Ysbytai Cymunedol

Nick Bourne: A wnaiff Jane Hutt adrodd ar unrhyw gynlluniau sydd ganddi i amddiffyn a chefnogi ysbytai cymunedol yng Nghymru? (WAQ6505)

Jane Hutt: Yn ddiweddar anerchais gynhadledd flynyddol Cymdeithas yr Ysbytai Cymuned ar ddyfodol ysbytai cymuned yng Nghymru. Cefnogais y dull gweithredu a nodwyd yn y ddogfen 'Ysbytai Cymuned—Y Dyfodol' a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Gymreig yn 1996. Mae'r canllawiau hyn yn cydnabod y cyfraniad pwysig a wneir drwyddo draw gan ysbytai cymuned fel rhan o wasanaeth iechyd cydlynus yng Nghymru. Mae'n pwysleisio'r angen am rôl glir, y cytunwyd arni yn lleol, i bob ysbyty. Megis gyda chyfleusterau eraill yr NHS, mae'r rôl glir hon, gyda safonau uchel a gwasanaethau o safon yn sylfaen iddi, yn hanfodol i lwyddiant pob uned yn y dyfodol.

Cyllido Sefydliadau Eirioli ar gyfer yr Anabl

Jenny Randerson: A yw Jane Hutt wedi ystyried yr angen i'r Cynulliad gyllido'n uniongyrchol sefydliadau eirioli ar gyfer yr anabl, a ariennir gan yr awdurdodau lleol ar hyn o bryd? (WAQ6515)

Jane Hutt: Nid wyf wedi rhoi unrhyw ystyriaeth benodol i gyllido sefydliadau eiriol ar gyfer yr anabl yn uniongyrchol drwy'r Cynulliad. Fodd bynnag, mae pwnc cyffredinol cyllido'n uniongyrchol drwy'r Cynulliad yn un o'r meysydd sydd o dan ystyriaeth fel rhan o'r arolwg strategol o gyllido'r sector gwirfoddol a sefydlwyd gan Gyngor Partneriaeth cysgodol y Sector Gwirfoddol.

Goblygiadau'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant ar Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Nick Bourne: A all Jane Hutt sôn am unrhyw drafodaethau a fu rhyngddi ag aelodau tîm y Trysorlys, neu unrhyw un o'i chydweithwyr yn San Steffan, am yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant a'i oblygiadau i iechyd a gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru? (WAQ6531)

Jane Hutt: Yr wyf mewn cyswllt rheolaidd â'm cydweithwyr yn San Steffan ynglŷn â materion sydd yn effeithio ar iechyd a gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru.

Adroddiad y Sefydliad Seiciatreg Brenhinol ar Wasanaethau Iechyd Meddwl

David Melding: Pryd y bydd adroddiad y Sefydliad Seiciatreg Brenhinol ar wasanaethau iechyd meddwl yn Ysbyty'r Eglwys Newydd, Caerdydd yn cael ei gyhoeddi? (WAQ6542)

Jane Hutt: Ymddiriedolaeth NHS Caerdydd a'r Fro a gomisiynodd adroddiad y Sefydliad Seiciatreg Brenhinol. Deallaf y caiff canfyddiadau'r adroddiad eu cyhoeddi yn y dyfodol agos.

Cwestiynau i Ysgrifennydd yr Amgylchedd, Cynllunio a Thrafnidiaeth

Cyfyngiadau ar Uchder Tyrbinau Gwynt

Nick Bourne: A wnaiff Ysgrifennydd yr Amgylchedd, Cynllunio a Thrafnidiaeth ddatganiad ar gyfarwyddiadau a roddwyd i Gyngor Sir Ceredigion ynghylch cyfyngiadau ar uchder tyrbinau gwynt a'r uchafswm a ganiateir mewn unrhyw un datblygiad? (WAQ6316)

Ysgrifennydd yr Amgylchedd, Cynllunio a Thrafnidiaeth (Sue Essex): Nid wyf yn ymwybodol o'r cyfarwyddiadau y cyfeiriwch atynt. Cyflwynir polisi cynllunio cenedlaethol yng Nghymru yng Nghannllawiau Cynllunio Cymru ac, o ran datblygiadau ynni gwynt, yn Nodyn Cyngor Technegol 8 'Ynni Adnewyddadwy' sydd yn mynd law yn llaw ag ef. Nid yw'n pennu unrhyw gyfyngiadau caeth o'r math y cyfeiriwch ato.

Atgyweirio Eglwys Priordy Ewenni

Alun Cairns: A wnaiff Sue Essex ddatganiad ynghylch y cynlluniau i gwblhau atgyweirio Eglwys Priordy Ewenni? (WAQ6516)

Sue Essex: Mae Eglwys Ewenni wedi'i rhannu'n ddwy ran. Mae corff yr eglwys yn parhau i gael ei ddefnyddio gan yr eglwys tra bo'r groesfa a'r gangell yng ngofal y Cynulliad Cenedlaethol ac yn cael eu rheoli gan Cadw fel heneb. Derbyniodd Ymddiriedolaeth Cadwraeth Eglwys Priordy Ewenni grant o £279,500 gan Gronfa Treftadaeth y Loteri i ymgymryd â rhaglen helaeth o waith adfer ar gorff yr eglwys. Cefnogai Cadw'r cais hwn yn llwyr a bu'n monitro'r gwaith ar ran Cronfa Treftadaeth y Loteri. I gyd-fynd â hyn, mae Cadw wedi gwneud gwaith trwsio sylweddol ar do tŵr yr eglwys ac mae'n bwriadu ymgymryd â rhaglen o waith cadwraeth mewn gwahanol rannau o'r eglwys sydd o dan ei reolaeth, gan ddechrau gyda chroesfa'r de.

Datblygiadau o ran Gweithredu'r Hawl i Grwydro

Nick Bourne: A all Sue Essex sôn am unrhyw ddatblygiadau pellach o ran gweithredu'r hawl i grwydro yng Nghymru? (WAQ6517) *Trosglwyddwyd gan yr Ysgrifennydd Amaeth a Datblygu Gwledig.*

Sue Essex: Mae darpariaethau ynglŷn â mynediad i gefn gwlad agored wedi eu cynnwys yn Rhan 1 y Mesur Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy sydd wedi ei drafod gan Bwyllgor Sefydlog yn Nhŷ'r Cyffredin

erbyn hyn. Bellach mae'r Mesur i gael ei drafod yn Nhŷ'r Arglwyddi a'n dymuniad yw y bydd yn derbyn y Gydsyniaeth Frenhinol ym mis Tachwedd.

Mae'r Cynulliad wedi darparu cyllid ychwanegol i Gyngor Cefn Gwlad Cymru iddo ymgymryd â'r cyfrifoldebau sydd yn deillio o'r Mesur gan gynnwys y gwaith paratoadol sydd ynghlwm wrth fapio 'tir agored' a thir comin wedi'i gofrestru yng Nghymru. Mae hefyd yn darparu cefnogaeth er mwyn sefydlu a chynnal nifer o fforymau mynediad lleol.

Trafodwyd darpariaethau mynediad y Mesur ym Mhwyllgor yr Amgylchedd, Cynllunio a Thrafnidiaeth ar 22 Mehefin ac mae egwyddorion canolog y Mesur i gael eu trafod eto gan y Pwyllgor yn yr hydref. Byddaf yn parhau i drafod gyda phartïon sydd â buddiant y ffyrdd gorau o roi'r hawl mynediad ar waith yng Nghymru.

Rhoi Rheoliadau ar Adeiladu Ffermydd Gwynt yng Nghymru ar Waith

Nick Bourne: A all Sue Essex sôn am gynigion sydd ganddi i roi rheoliadau ar waith, mewn perthynas ag adeiladu ffermydd gwynt yng Nghymru? (WAQ6519)

Sue Essex: Mae'r polisi cynllunio cenedlaethol yng Nghymru yn bleidiol i ddatblygu ynni adnewyddadwy, ond dim ond lle mae'n dderbyniol yn amgylcheddol. Cyhoeddir canllawiau cynllunio yng Nghanolawiau Cynllunio (Cymru): Polisi Cynllunio, Adolygiad Cyntaf (Ebrill 1999) ac yn Nodyn Cyngor Technegol 8 'Ynni Adnewyddadwy' (Tachwedd 1996) sydd yn mynd law yn llaw ag ef. Mae adolygiad ar y gweill o'r polisi cynllunio, ac fe gyhoeddir Polisi Cynllunio drafft Cymru a lunnir yn sgîl hynny tua diwedd y flwyddyn at ddibenion ymgynghori. Mae strategaeth ynni ddrafft i Gymru yn cael ei datblygu hefyd, a bydd y goblygiadau o ran polisiâu cynllunio yn cael eu hystyried ochr yn ochr â hynny.

Mesurau Diogelwch Ffordd Newydd ar gyfer Brycheiniog a Sir Faesyfed

Nick Bourne: A all Sue Essex sôn am unrhyw fesurau diogelwch ffordd newydd sy'n cael eu cynnig ar gyfer Brycheiniog a Sir Faesyfed? (WAQ6520)

Sue Essex: Ar y rhwydwaith cefnffyrdd, mae cynllun diogelwch ffyrdd yng Nghrucywel wedi ei gymeradwyo eleni. Yn ogystal, mae rhyw 25 o gynlluniau bach yn cael eu cynnig o fewn Brycheiniog a Maesyfed ar hyn o bryd, a bydd i bob un ohonynt ryw oblygiadau o ran diogelwch y ffordd. Rhaid bod arian ar gael a bod y tir wedi'i brynu cyn y gellir bwrw ymlaen â'r cynlluniau.

Yn ddiweddar, cyhoeddais ddyraniad ychwanegol o £245,000 i Gyngor Sir Powys ar gyfer y flwyddyn hon i'w dargedu'n benodol at brosiectau diogelwch y ffordd ar y rhwydwaith ffyrdd lleol.

Mesurau Diogelwch Ffordd Newydd ar gyfer Ceredigion

Nick Bourne: A all Sue Essex sôn am unrhyw fesurau diogelwch ffordd newydd sydd yn cael eu cynnig ar gyfer Ceredigion? (WAQ6521)

Ar y rhwydwaith cefnffyrdd mae pedwar cynllun diogelwch ffordd lleol wedi eu cymeradwyo yng Ngheredigion eleni. Mae'r cynlluniau i gyd ar y A487 yng Nghommins Coch, Ffordd Penglais, Aberystwyth, Great Darkgate Street, Aberystwyth ac wrth y Gogerddan Arms, Tanygroes. Mae tri chynllun pellach o dan ystyriaeth ar hyn o bryd. Mae'r rhain ar yr A487 yn Llanfarian a Thre'r Ddol ac ar yr A44 wrth gyffordd Lovesgrove, Aberystwyth.

Yn ddiweddar, cyhoeddais ddyraniad ychwanegol o £119,000 i Gyngor Sir Ceredigion ar gyfer y flwyddyn hon i'w dargedu'n benodol at brosiectau diogelwch y ffordd ar y rhwydwaith ffyrdd lleol.

Goblygiadau'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant ar yr Amgylchedd, Cynllunio a Thrafnidiaeth

Nick Bourne: A all Sue Essex sôn am unrhyw drafodaethau a fu rhyngddi ag aelodau'r Trysorlys, neu unrhyw un o'i chydweithwyr yn San Steffan, ar yr adolygiad cynhwysfawr o wariant a'i oblygiadau ar yr amgylchedd, cynllunio a thrafnidiaeth yng Nghymru? (WAQ6522)

Sue Essex: Yr wyf mewn cyswllt rheolaidd â'm cydweithwyr yn San Steffan ynglŷn â materion sydd yn effeithio ar yr amgylchedd, cynllunio a thrafnidiaeth yng Nghymru.

Ffordd Osgoi Talgarth

Nick Bourne: A all Sue Essex sôn am unrhyw ddatblygiadau pellach o ran Ffordd Osgoi Talgarth? (WAQ6523)

Sue Essex: Yn sgîl rhoi'r gorau i gynigion y Swyddfa Gymreig a ystyriwyd yn yr ymchwiliad cyhoeddus yn Chwefror 1998, mae nifer o opsiynau yn cael eu hystyried gyda golwg ar ymgynghori ymhellach â'r cyhoedd yn ddiweddarach eleni ynglŷn â ffordd liniaru ar gyfer Talgarth.

Cefais gyfarfod buddiol ar 13 Gorffennaf gyda chynrychiolwyr o Gyngor Tref Talgarth ynglŷn â phroblemau traffig y dref, a bydd eu barn hwy yn cael ei chymryd i ystyriaeth wrth ddatblygu'r opsiynau.

Mesurau Ffyrdd Newydd ar gyfer Sir Benfro

Nick Bourne: A all Sue Essex sôn am unrhyw fesurau diogelwch ffordd newydd sydd yn cael eu cynnig ar gyfer Sir Benfro? (WAQ6524)

Sue Essex: Ar y rhwydwaith cefnffyrdd, mae dau gynllun diogelwch lleol wedi eu cymeradwyo yn Sir Benfro eleni. Mae'r ddau gynllun ar yr A40, yn Redstone Cross a Threletert. Mae pum cynllun arall yn cael eu hystyried ar hyn o bryd. Mae'r rhain ar yr A4076 yn Castle Terrace, Aberdaugleddau, The Vine, North Johnston a Dredgman Hill, Hwlfordd, ar yr A40 yn Canaston Bridge ac ar yr A477 yn Ferry Lane Junction, Doc Penfro.

Yn ddiweddar, cyhoeddais ddyfarniad ychwanegol o £162,000 i Gyngor Sir Powys ar gyfer y flwyddyn hon i'w dargedu'n benodol at brosiectau diogelwch y ffordd ar y rhwydwaith ffyrdd lleol.

Newid Enwau Tafarndai

Nick Bourne: A wnaiff Sue Essex ystyried cynigion i'w gwneud yn ofynnol cael caniatâd cynllunio er mwyn newid enwau tafarndai? (WAQ6541)

Sue Essex: Mae'r enwau a ddewisir i dafarndai, a'r ymateb iddynt, yn faterion goddrychol ac ni thybiaf y byddai'n briodol ystyried gwneud y dewis hwnnw'n ddarostyngedig i reolaeth gynllunio.